

Undervisningsopplegg Skolejoggen 5.-7.trinn

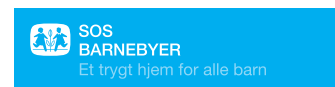

Fag:
KROPPSØVING
SAMFUNNSFAG
NORSK
KUNST & HÅNDVERK

Periode: **20. AUGUST – 25. SEPTEMBER**

Tema: **“Skolejoggen”**

INNLEDNING:

For 5.-7.trinn har vi laget et undervisningsopplegg som kan bygges på med moduler avhengig av hvor mye tid skolen ønsker å benytte på “Skolejoggen”

Hensikten med opplegget er å lære hvorfor og hvordan vi i Norge kan hjelpe barn i fattige land.

Anbefalt tidsbruk er minst 7 timer. Læringsutbyttet vil øke, jo mer tid dere bruker, men innsikt og motivasjon til å hjelpe andre vil elevene kunne få om dere bare setter av en forberedelsestid, pluss selve “Skolejoggen” også. Vår tanke er at du kan få hjelp til å lage gode etapper mot å nå flere kompetansemål om du velger flere moduler til sine elever.

Opplegget kan ses i sammenheng med tiltaket “Fysisk aktivitet i skolen”. Elevene kan bruke tiden som er avsatt til fysisk aktivitet til å trene på “Skolejoggen”. Det er derfor lurt å merke løypa som skal brukes i “Skolejoggen” i god tid og snakke med de som er ansvarlige for daglig fysisk aktivitet.

KOMPETANSEMÅL:

Læringsmålene i dette undervisningsopplegget tjener som etapper på veien mot å nå følgende kompetansemål:

Fra kroppsøving:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- utføre varierte aktiviteter og delta i lek som fremjar uthald, koordinasjon og anna kroppsleg utvikling

Fra samfunnsfag:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- samanlikne og påvise likskapar og skilnader mellom land i Europa og land i andre verdsdelar

Fra norsk:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

Muntlig kommunikasjon:

- presentere et fagstoff muntlig med mottakerbevissthet med eller uten hjelpemidler (Doodle Art)
- opptre i ulike språkroller gjennom rollespill og drama, opplesing, intervju og presentasjoner (fortelling)
- lytte til andre, uttrykke og grunngi egne standpunkter og vise respekt for andres (Doodle Art og fortelling)
- drøfte hvordan språk kan uttrykke og skape holdninger til enkeltindivider og grupper av mennesker (Doodle Art og fortelling)

Skriftlig kommunikasjon:

- referere, oppsummere og reflektere over hovedmomenter i en tekst (presentasjon om Tanzania)
- forstå og tolke opplysninger fra flere uttrykksformer i en sammensatt tekst (presentasjon om Tanzania)
- mestre sentrale regler i formverk og ortografi og skrive tekster med variert setningsbygning og funksjonell tegnsetting (Doodle Art og fortelling)
- skrive sammenhengende med personlig og funksjonell håndskrift, og bruke tastatur på en hensiktsmessig måte (fortelling)
- skrive tekster med klart uttrykt tema og skape sammenheng mellom setninger og avsnitt (fortelling)
- skrive fortellende, beskrivende, reflekterende og argumenterende tekster etter mønster av eksempeltekster og andre kilder, og tilpasse egne tekster til formål og mottaker (Doodle Art og fortelling)
- gi tilbakemelding på andres tekster ut fra faglige kriterier og bearbeide egne tekster på bakgrunn av tilbakemeldinger (fortelling)
- velge ut og vurdere informasjon fra bibliotek og digitale informasjonskanaler

Fra kunst & håndverk:

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

Visuell kommunikasjon:

- bruke fargekontraster, forminskning og sentralperspektiv for å gi illusjon av rom i bilder både med og uten digitale verktøy
- benytte kontraster mellom diagonale, horisontale og vertikale retninger i enkel komposisjon for å gi illusjon av ro og bevegelse
- bruke ulike grafiske teknikker i eget arbeid
- sette sammen og vurdere hvordan skrift og bilde kommuniserer og påvirker hverandre i ulike sammenhenger

Design

- bruke formelementer fra ulike kulturer i utforming av gjenstander med dekorative elementer
- benytte ulike teknikker til overflatebehandling av egne arbeider

OPPGAVE/ UTFORDRING/ LÆRINGSMÅL:

Jeg kan delta i “Skolejoggen” og forklare hvorfor det er en aktivitet som kan fremme utholdenhet.

Jeg kan skrive en fortelling om dagligliv i Mwanza, Tanzania

Jeg kan bruke Doodle Art-teknikk for å fremme et budskap

Kjennetegn på måloppnåelse:

Jeg kan delta i Skolejoggen og forklare hvorfor det er en aktivitet som gjør godt for kroppen.

Kriterier	Lav/ kan noe	Middels/ kan ganske godt	Høy/ kan veldig godt
Utholdenhet	Går sammenhengende mer enn 20 minutter	Kan løpe og gå mer enn 20 minutter og forklare hva dette gjør med kroppen	Kan løpe sammenhengende i mer enn 20 minutter og forklarer hvorfor dette er godt for kroppen
Innsats	Løser utfordringen etter beste evne	Løser utfordringene etter beste evne og uten å gi opp. Viser selvstendighet og utfordrer egen fysiske kapasitet	Løser faglige utfordringer etter beste evne og uten å gi opp Viser selvstendighet og utfordrer egen fysiske kapasitet. Oppmuntrer andre til å gjøre sitt beste.

Jeg kan skrive en fortelling om dagliglivet i Mwanza, Tanzania

Kriterier	Lav/ kan noe	Middels/ kan ganske godt	Høy/ kan veldig godt
Budskap og innhold	Kan lese fra arket Tema passer Fortellingen handler om Tanzania. Handler om ekte personer	Kan titte opp fra arket og lese med innlevelse av og til Tema forsterker budskapet Handler om ekte personer, bruker skildringer	Kan lese fortellingen ved å titte på arket av og til og har gjennomtenkt innlevelse som forsterker budskapet Tema forsterker budskapet og eleven kan forklare hvorfor. Handler om ekte personer, bruker skildringer og spiller på følelser Leseren får lyst til å lese videre.

Språk og ortografi	Bruker punktum, stor bokstav og komma. Har få skrivefeil	Bruker punktum, stor bokstav, komma og av og til andre tegn. Har bare en og annen skrivefeil Variert ordbruk	Bruker punktum, stor bokstav, komma og andre tegn der det passer. Kan forklare hva som skjer dersom man glemmer tegn. Har ikke skrivefeil Variert ordbruk og varierte setninger
Oppbygging	Fortellingen har innledning, hoveddel og avslutning Fortellingen har overskrift	Fortellingen har innledning, hoveddel og avslutning Fortellingen har avsnitt der det passer å ha avsnitt Overskriften passer Fortellingen har høydepunkt	Fortellingen har en tydelig innledning, hoveddel og avslutning Fortellingen har avsnitt og forfatteren kan begrunne hvorfor de passer der de passer. Overskriften er treffende Fortellingen har et tydelig høydepunkt
Opplesing	Leser høyt for lærer Lytter interessert til andre som leser høyt	Leser høyt for medelever Lytter interessert til andre som leser høyt og kan gjengi innholdet i hovedtrekk	Leser høyt for medelever med innlevelse Lytter interessert til andre som leser høyt, kan gjengi innholdet og gi den som leser konkrete tilbakemeldinger

Muntlig kommunikasjon:

- presentere et fagstoff muntlig med mottakerbevissthet med eller uten hjelpemidler (Doodle Art)
- opptre i ulike språkroller gjennom rollespill og drama, opplesing, intervju og presentasjoner (fortelling)
- lytte til andre, uttrykke og grunngi egne standpunkter og vise respekt for andres (Doodle Art og fortelling)
- drøfte hvordan språk kan uttrykke og skape holdninger til enkeltindivider og grupper av mennesker (Doodle Art og fortelling)

Jeg kan lage en Doodle Art om hjelpearbeid og Skolejoggen

Kriterier	Lav/ kan noe	Middels/ kan ganske godt	Høy/ kan veldig godt
Design	Har både bilder og ord	Bilder og ord gir et pent, ryddig og innbydende inntrykk. – Vakker eller utfordrende form	Bilder og ord gir et pent, ryddig og innbydende inntrykk. Vakker eller utfordrende form.
Budskap	Bilder og ord passer til budskapet	Bilder og ord forsterker budskapet	Bilder og ord forsterker budskapet og det er slående. Eleven kan forklare på hvilken måte.
Nøyaktighet	Klarer å holde seg innenfor Doodle-Art-formen	Bilder og ord er trukket sammen med jevn avstand.	Bilder og ord er trukket sammen med jevn avstand og det er lik tykkelse på linjer
Vurdering	Kan vurdere sitt eget arbeid ut fra kriteriene	Kan vurdere sitt eget og medelevers arbeid ut fra kriteriene og gi konkrete tilbakemeldinger	Kan sammenligne sitt egen arbeid med andre Doodle Art-arbeider og begrunne sine

Slik kan vi jobbe for å nå målene:

TID	FASE	AKTIVITET	ANSVARLIG	UTFØRT
1 time (modul 1)	MOTIVASJON	Introduksjon: - Vise filmsnutt - SOS-barnebyer - Marit Bjørgen - Besøk av lokal ambassadør eller lokal representant fra SOS- barnebyer Hensikten med denne timen er å motivere elevene til videre arbeid. Start med å vise motivasjonsmateriell fra hjemmesidene til SOS-barnebyer eller Landslaget Fysisk Fostring i Skolen. Dersom skolen har knyttet kontakt med en lokal skolejogg-ambassadør eller har representant for SOS-barnebyer, vil et besøk passe bra. Vi foreslår en klassesamtale. Avhengig av hvor mye dere skal jobbe med Skolejoggen, få fram ulike problemstillinger. Spør elevene om de vet noe om det å hjelpe andre. Når gjør de det? Vet de noe om hvordan barn lever i Afrika, i Tanzania? Hvordan kan man hjelpe andre		

		som ikke har det like bra som oss? Hva er en sos-barneby? Ta gjerne utgangspunkt i uttrykket "Løp for livet". Hvis vi skulle bruke det uttrykket når vi skal være med på Skolejoggen, hva ville uttrykket bety da? Ut fra innspillene lager dere problemstillinger som viser hva elevene vil finne ut før Skolejoggen.		
2-3 timer Kunst og håndverk (modul 2)	DOODLE ART	Start timen med å fortelle elevene at målet med timen er å lære dem å lage Doodle Art som viser hvorfor det er fint å hjelpe andre. Historikk om Doodle Art finner du her: http://www.doodleartworld.com/ Gå til skolejoggen.no: Bruk powerpointpresentasjonen om Mwanza i Tanzania som du finner under fanen Undervisningsmateriell. Velg ut lysark du synes passer til å gi elevene kunnskap inspirasjon til å lage en Doodle Art i forbindelse med Skolejoggen og det å hjelpe andre. Vis eksempler på Doodle kunst som er vedlagt eller andre eksempler fra internett, slik at elevene får et inntrykk av hva Doodle Art er og hva som kjennetegner en god Doodle Art: Spør elevene om de kan plukke ut forskjellige bilder eller ord fra eksemplene og antyde hvorfor de tror disse bildene eller ordene ble brukt i dette stykke kunst. La elevene se nøye på et eksempel og be dem plukke ut de forskjellige teknikkene som brukes for å: - Trekke alle bildene sammen - Få jevn avstand - Få lik tykkelse på linjer - Få god bildebruk - Velge hensiktsmessige ord - Få vakker eller utfordrende form Vis elevene at alle bildene er små og de har lik avstand mellom dem. Vis dem også at mye av plassen er fylt med trekanter og linjer av forskjellig tykkelse.		

		Del ut joggeskoen som skal danne utgangspunkt for elevenes Doodle Art: - Før elevene starter, lager elevene en liste over ord og bilder de kanskje ønsker å bruke i sin tegnekunst for å få fram sitt budskap om det å hjelpe andre, det å løpe for livet. - Snakk med dem og at det kan være lurt å øve seg og lage utkast før de lager det ferdige produktet. Be dem kvalitetssikre utkastet mot de kriteriene dere snakket om for et godt produkt. Husk at nøkkelen er å holde bilder og figurer små med likt mellomrom rundt dem		
2 timer Norsk (modul 3)	SKRIVE FORTELLING	I oppstarten av opplegget presenteres hensikten med å skrive en fortelling. Snakk med elevene om hva som er viktig når man skal skrive en fortelling og få fram et spesielt budskap. Hva kjennetegner en fortelling som andre liker å lese, som har et tydelig budskap til andre? Ha en idémyldring, grupper idéene, skriv idéene inn i et t-skjema og heng dem opp i klasserommet. Se vedlegg 1.		
2 timer (modul 4)	SKOLEJOGGEN	Skolen gjennomfører skolejoggen og elevene stiller evt. ut sine Doodle-Art-joggesko i ett av skolens fellesrom		

RESSURSER:

Utdanningsdirektoratets veiledere for kroppsøving, samfunnsfag og norsk:

<http://www.udir.no/Lareplaner/Veiledninger-til-LK06/Norsk/Veiledning-til-lareplan-i-norsk/>

<http://www.udir.no/Lareplaner/Veiledninger-til-LK06/Samfunnsfag/Veiledning-til-lareplan-i-samfunnsfag/Samfunnsfag-NY/>

SOS-barnebyer:

<http://www.sos-barnebyer.no/skolejoggen>

Landslaget Fysisk Fostring i skolen:

<http://www.lff.no/>

Skolejoggen – mål og kriterier-idémyldring

1. Ha en idédugnad: Hva skal til for at arrangementet skal kunne kalles vellykket?

- referere, oppsummere og reflektere over hovedmomenter i en tekst (presentasjon om Tanzania)
- forstå og tolke opplysninger fra flere uttrykksformer i en sammensatt tekst (presentasjon om Tanzania)
- mestre sentrale regler i formverk og ortografi og skrive tekster med variert setningsbygning og funksjonell tegnsetting (Doodle Art og fortelling)
- skrive sammenhengende med personlig og funksjonell håndskrift, og bruke tastatur på en hensiktsmessig måte (fortelling)
- skrive tekster med klart uttrykt tema og skape sammenheng mellom setninger og avsnitt (fortelling)
- skrive fortellende, beskrivende, reflekterende og argumenterende tekster etter mønster av eksempeltekster og andre kilder, og tilpasse egne tekster til formål og mottaker (Doodle Art og fortelling)
- gi tilbakemelding på andres tekster ut fra faglige kriterier og bearbeide egne tekster på bakgrunn av tilbakemeldinger (fortelling)
- velge ut og vurdere informasjon fra bibliotek og digitale informasjonskanaler

2. Sorter og grupper idéene

3. Lag en T-liste

4. Bruk kriterielista og fyll inn mer etter hvert som dere jobber

FORTELLING OM DAGLIGLIVET I MWANZA, TANZANIA

KRITERIER	DETALJER

Eksempel:

1. Ha en idédugnad:

Hva er viktig når man skal skrive en fortelling og få fram et tydelig budskap?

- Fortellingen har en tydelig innledning, hoveddel og slutt	- Bruke skildringer, følelser, ekte personer
- Tydelig tema	- Tilpasse til dem som skal lese fortellingen
- Bruker punktum, stor bokstav og komma	- Variert ordbruk Varierte setninger
- Avsnitt	- Kan lese/framføre med innlevelse
- Fortellingen viser forskjellen på livet i Norge og i Tanzania	- Bruke det vi har lært om Tanzania i fortellingen
- Det skjer noe spennende	- Velge ut det vi synes passer best av det vi har lært om Tanzania
- Få skrivefeil	- Uttrykke med egne ord hvordan barn har det i Tanzania.
- Overskriften passer	- Klarer å lese høyt
- Den har et høydepunkt	- Kan lese med innlevelse
- Tydelig budskap	- Er en god lytter som kan gi tilbakemeldinger
- Leseren får lyst til å lese videre	

2. Sorter og grupper idéene for eksempel i følgende kriterier: Innhold, budskap, ortografi, oppbygging og opplesing.

3. Lag en T-liste som kan se sånn ut:

SKOLEJOGGEN

KRITERIER	DETALJER
Innhold	Bruke det vi har lært om Tanzania Uttrykke med egne ord hvordan barn har det i Tanzania Tydelig tema Fortellingen viser forskjellen på livet i Norge og i Tanzania
Budskap	Kan lese/framføre med innlevelse Tilpasse til dem som skal lese fortellingen Det skjer noe spennende Tydelig budskap Leseren får lyst til å lese videre. Bruke skildringer, følelser, ekte personer
Språk og ortografi	Variert ordbruk og varierte setninger Bruker punktum, stor bokstav og komma. Få skrivefeil
Oppbygging	Fortellingen har en tydelig innledning, hoveddel og slutt Avsnitt Overskriften passer Den har et høydepunkt
Opplesing	Fortellingen har en tydelig innledning, hoveddel og slutt

ORDLISTE

Humanitært arbeid	
Bistandsarbeid	
I-land	
U-land	
Sosial verdiskaping	

Eksempler for å inspirere til Doodle Art:

